

SKUPŠTINA CRNE GORE
ODBOR ZA POLITIČKI SISTEM,
PRAVOSUĐE I UPRAVU
Broj: 00-72/23-48 / 2
EPA 77 XXVIII
Podgorica, 14. decembra 2023. godine

SKUPŠTINI CRNE GORE

Na osnovu čl. 69 i 162 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, sa Pete i Šeste sjednice održanih 13. i 14. decembra 2023. godine, podnosi

IZVJEŠTAJ O RAZMATRANJU GODIŠNJEG IZVJEŠTAJA O RADU SUDSKOG SAVJETA I UKUPNOM STANJU U SUDSTVU ZA 2022. GODINU

Odbor za politički sistem, pravosuđe i upravu Skupštine Crne Gore, kao matični odbor, na Petoj sjednici održanoj 13. decembra 2023. godine razmotrio je Godišnji izvještaj o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2022. godinu, koji je Skupštini Crne Gore dostavio Sudski savjet.

Odbor se, na osnovu razmotrenog Izvještaja, informisao o sljedećem:

Crnogorski sudovi su:

- počeli izvještajnu godinu sa **37.963** predmeta,
- primili **92.918**,
- završili **78.758**,
- dok je ostalo neriješeno **51.539** predmeta ili 39,55 %.

Na nivou crnogorskog sudstva **stopa ažurnosti iznosi 84,76%**, a stopa efikasnosti po CEPEJ indikatorima 61,24%.

U pogledu rješavanja **predmeta starijih od tri godine**, u odnosu na prethodnu godinu, broj riješenih predmeta je **manji za 3,5%**, dok je po sudiji prosječno **neriješenih „starih“ predmeta 19,78**. Ukupan broj neriješenih predmeta na kraju 2022. godine, iznosi 51.539 predmeta, što je u odnosu na kraj 2021. godine, manje za 13.57 predmeta, odnosno 35,8 %.

U 2022. godini, **procenat ukinutih odluka** je 19,80 %, dok je u 2021. godini iznosio 19,66%. Tokom izvještajne godine, od ukupnog broja **odluka po žalbama** je 69,86% potvrđeno, 19,80% ukinuto, dok je 5,15% djelimično potvrđeno/preinačeno/ukinuto. Evidentno je da je u sudovima u izvještajnoj godini samo 1,03% odluka u složenim vrstama predmeta izrađeno nakon zakonskog roka.

Kada je riječ o **dužini trajanja postupka** u složenim predmetima kod svih sudova u Crnoj Gori, do tri mjeseca završeno je 60,42% svih predmeta, do šest mjeseci 11,73%, do devet mjeseci 7,53%, do jedne godine 4,77% i preko jedne godine 15,55%.

Osnovni sudovi

Osnovni sudovi su imali **smanjenje priliva parničnih predmeta** u odnosu na 2021. godinu, s obzirom na to da je tokom 2022. godine, primljeno ukupno 18.119 predmeta, ili 19,06 % više, dok je **krivičnih predmeta primljeno 3.051, što je manje za 392 predmeta u odnosu na 2021. godinu.**

Od ukupnog broja donijetih presuda:

- u 1.001 je izrečena uslovna osuda (40,76%),
- 163 lica osuđeno je na novčanu kaznu (6,62%),
- a 685 lica na kaznu zatvora (27,83%),
- 137 kazni rada u javnom interesu, **što predstavlja 5,57% od ukupnog broja izrečenih kazni.**

Viši sud u Podgorici

Viši sud u Podgorici počeo je izvještajnu godinu sa 1.967 predmeta, primio 11.216, ukupno u radu imao 13.183 predmeta, riješio 9.976 predmeta, ostalo je neriješeno 3.1685, **što čini stopu ažurnosti od 88,94%.**

Što se tiče Specijalizovanog odjeljenja pri Višem sudu u Podgorici, koji sudí **predmete organizovanog kriminala, korupcije i ratnih zločina**, ukupno je u radu bilo **150 predmeta, riješeno je 30 predmeta, ostalo neriješeno 120, odnosno 80,00%.**

Viši sud u Bijelom Polju

Viši sud u Bijelom Polju je tokom 2022. godine, primio ukupno 3.969 predmeta, riješio 3.772 (uključujući i predmete iz ranijih godina), dok je na kraju godine ostalo neriješeno 872 predmeta.

Stopa ažurnosti za Više sudove u 2022. godini **iznosi 90,54%**, dok je 73,49% postupaka završeno u roku do tri mjeseca, računajući sve predmete u radu.

Privredni sud

Privredni sud je ove godine **završio je 68,79% u odnosu na priliv**, a u odnosu na ukupni broj predmeta u radu ostalo je **neriješeno 54,81%**. Od 914 predmeta stečajna, riješeno je 510, dok je od parničnih predmeta ostalo neriješeno 70,31%. Što se tiče odluka koje su preispitane po žalbi, ukinuto je 26,71%.

Upravni sud

Upravni sud je u izvještajnoj godini imao veći priliv predmeta u odnosu na prethodnu, **završeno je 40,08% predmeta od ukupnog priliva.** Kvalitet rada Upravnog suda je 87,91% potvrđenih i 11,84% ukinutih odluka.

Apelacioni sud

Apelacioni sud je imao u radu 1.626 predmeta, a završeno je 100,31% predmeta u odnosu na priliv. **Kvalitet odlučivanja** je iskazan kroz 88,57% potvrđenih i 8,57% ukinutih odluka.

Vrhovni sud

Vrhovni sud je imao u radu ukupno 4.268 predmeta, završeno je 2.665, što ga čini **ažurnim sa stopom 92,25%**.

Kancelariji za pritužbe pri Vrhovnom sudu Crne Gore, podnijeto je 124 predstavljeni građana, od koji se 34 predmeta odnose na pritužbe na rad sudova i sudija, 55 na urgencije, dok je 35 predmeta zaveden kao molba.

Sudovi za prekršaje

Sudovi za prekršaje su u 2022. godini imali rekordan broj predmeta, odnosno ukupno u radu 111.317 predmeta, u odnosu na 2018. godinu kada je broj predmeta u radu sudova za prekršaje bio najviši i iznosio 108.697 predmeta. Naime, priliv novih predmeta u 2022. godini je bio **73.589, što je za 20.760 više nego u 2021. godini, kada je isti iznosio 52.829**. Povećanje navedenog priliva je opredjeljujuće uzrokovano problemima kod izdavalaca prekršajnih naloga, prvenstveno kod Uprave policije, iz razloga što su izdavaoci prekršajnih naloga, zbog zastoja u postupcima javnih nabavki, usljed nedostataka propisanih obrazaca, bili prinuđeni da umjesto izdavanja prekršajnih naloga izvršiocima prekršaja, prekršajne postupke protiv istih masovno pokreću pred sudovima putem zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka.

Pored svih navedenih okolnosti, te činjenice da je prosječan broj predmeta u radu po postupajućim sudijama i predsjednicima sudova za prekršaje iznosio 2.182,69 predmeta, sa prosječnim mjesečnim prilivom od 120,24 predmeta po sudiji, **sudovi za prekršaje su na kraju 2022. godine riješili 59.222 predmeta ili 53,20%. U odnosu na 2021. godinu, kada je broj riješenih predmeta iznosio 50.174, u 2022. godini je riješeno 9.048 ili 18,03% više predmeta**. Sa druge strane, pored svih navedenih okolnosti vezanih za povećanje priliva predmeta i složenosti istih, **procenat riješenih predmeta je u 2022. godini iznosio 53,20% što je neznatno manje nego u 2021. godini, kada je isti iznosio 54,96%**.

Stopa ažurnosti rješavanja predmeta u 2022. godini na nivou svih sudova za prekršaje iznosila je 80,48, dok je u 2021. godini ista iznosila 94,97.

Ukupan broj neriješenih predmeta je u 2022. godini je znatno uvećan u odnosu na 2021. godinu sa 37.728, na 49.871, tj. za 12.142 ili 32,18%. U prosjeku po sudiji ostalo je neriješeno 977,86 predmeta, odnosno 279,19 predmeta po sudiji više nego 2021. godine, a što je očekivano imajući u vidu enormno povećanje priliva novih predmeta.

Viši sud za prekršaje Crne Gore od ukupno 2.213 predmeta u radu u 2022. godini, je na kraju godine riješio 1.806 ili 81,61% predmeta, 16 predmeta ili 0,72% na kraju godine je bilo administrativno vraćeno prvostepenim sudovima, dok je 391 ili 17,67% predmeta ostalo neriješeno. U 2022. godini Viši sud za prekršaje Crne Gore je imao u radu **165 ili 8,06% više predmeta nego u 2021. godini, kada je broj predmeta u radu iznosio 2.048 predmeta**. Procenat potvrđenih odluka u 2022. godini je iznosio **64,06% ili 3,17% više nego u 2021. godini kada je isti iznosio 60,89%**. Procenat **ukinutih odluka** je u 2022. godini neznatno smanjen u odnosu na

2021. godinu sa 17,35% na 16,72%. Sto se tiče procenta **preinačenih odluka**, on je u 2022. godini u odnosu na 2021. godinu smanjen sa 18,42% na 15,45%.

SREDSTVA ZA RAD I PREGLED BUDŽETA ZA 2022. GODINU

Zakonom o budžetu Crne Gore za 2021. godinu odobrena sredstva za Potrošačku jedinicu „SUDSKI SAVJET” iznose 28.424.453,86€.

U 2022. godini ova potrošačka jedinica je realizovala sredstva kroz dva programa:

1 - Rad sudova sa pet potprograma i 25 aktivnosti i

2 - Uređenje i upravljanje u sistemu Pravosuđa sa potprogramom Stručni i operativni poslovi Sudskog savjeta u okviru kojeg je aktivnost-Upravljanje i administracija Sudski savjet (30201A0064):

1 - Rad sudova (12003) sa pet potprograma i 25 aktivnosti - **26.041.953,90€**

2 - Uredjenje i upravljanje u sistemu Pravosuđa (12024) - **2.382.499,96€.**

Veće učešće u odobrenom budžetu ima program **Rad sudova (91,62%)**, dok program **Uređenje i upravljanje u sistemu Pravosuđa** ima učešće od **8,38%**.

U izvještajnoj godini, na ime troškova angažovanja advokata u postupku pružanja besplatne pravne pomoći pred svim sudovima, utrošeno je ukupno **108.776,74.€.**

Takođe, sudovi su u 2022. godini:

- **naplatili ukupno novčanih kazni i troškova postupka 713.019,55 €** (2021. godine 883,932.15 €);
- dok su **ukupne sudske takse naplaćene** u iznosu od **1.025.417,69 €** (2021. godine 882,055.73 €).

Međunarodna pravosudna saradnja

Kada je u pitanju međunarodna pravosudna saradnja crnogorskih sudova, u 2022. godini je neposredno **upućeno** 157 zamolnica, od toga 121 iz građanske i 36 iz krivične materije. Udovoljeno je ukupno na 108 zamolnica, 77 iz građanske i 31 iz krivične materije.

Takođe, neposredno je **primljeno** ukupno 234 zamolnice, 178 iz građanske materije i 56 iz krivične materije. **Udovoljeno** je ukupno 179 zamolnica, 130 iz građanske i 49 iz krivične materije.

AKTIVNOSTI SUDSKOG SAVJETA U 2022. GODINI

- ❖ Sudski savjet je **do 01. jula 2022. godine (raniji saziv Savjeta) održao 20 sjednica**, od čega je osam sjednica održano elektronskim putem. Takođe, održana je i Prva vanredna sjednica Savjeta 11. maja 2022. godine.

- ❖ Novi saziv Savjeta održao je 11 sjednica, od čega je jedna bila konstitutivna, održana 03. avgusta 2022. godine, a jedna sjednica je održana elektronskim putem.
- ❖ Sjednice Savjeta, shodno Planu održavanja sjednica, održavaju se jednom mjesečno, a po potrebi i češće. O sjednicama su sačinjeni zapisnici, kao i transkripti tonskog snimanja sjednica na kojima su sprovedeni intervjui sa prijavljenim kandidatima za izbor sudija. Dnevni red, zapisnici i odluke sa sjednica objavljuju se na portalu nakon njihovog usvajanja, što doprinosi javnosti rada Savjeta.

Oglašavanje

- ❖ Tokom 2022. godine, Sudski savjet objavio je 13 internih oglasa za dobrovoljno premještanje u sud istog ili nižeg stepena.
- ❖ Objavljeni interni oglasi su se odnosili na postupak dobrovoljnog raspoređivanja za po više sudijskih mjesta u osnovnim sudovima, sudovima za prekršaje i višim sudovima. Od 13 internih oglasa, Savjet je izvršio izbor u dva postupka i to dobrovoljnim premještanjem jednog sudije iz Višeg suda u Bijelom Polju u Viši sud u Podgorici i jednog sudije iz Osnovnog suda u Beranama u Osnovni sud u Bijelom Polju.
- ❖ Ostali postupci po preostalim internim oglasima nijesu sprovedeni do kraja, jer prijavljeni kandidati nijesu ispunjavali tražene uslove shodno čl, 42 i 43 Poslovnika Sudskog savjeta.
- ❖ Sudski savjet je u 2022. godini objavio 10 javnih oglasa. Oglasi su se odnosili na izbor predsjednika sudova, sudija i izbor kandidata za sudije, a svi navedeni oglasi datumski su objavljivani na portalu Savjeta.
- ❖ U izvještajnoj godini izvršeno je popunjavanje slobodnih sudijskih mjesta:
  - izabrano je šest (6) predsjednika sudova;
  - po osnovu trajnog dobrovoljnog raspoređivanja, raspoređeno je dvoje sudija (2) sudija;
  - sedamnaest (17) kandidata za sudije izabrano je za sudije: petoro za sudije Privrednog suda Crne Gore; petoro za sudije osnovnih sudova; četvoro za sudije Upravnog suda Crne Gore i troje za sudije sudova za prekršaje (prvi izbor);
  - Savjet je u izvještajnom periodu donio odluke za izbor 11 sudija Vrhovnog suda Crne Gore, osam (8) sudija Apelacionog suda Crne Gore, 23 sudija viših sudova, četiri (4) sudije Upravnog suda, pet (5) sudija Privrednog suda, pet (5) sudija osnovnih sudova i troje (3) sudija sudova za prekršaje.

Prestanak sudijske funkcije, ocjenjivanje sudija i disciplinska odgovornost

- ❖ U izvještajnoj godini konstatovan je prestanak sudijske funkcije za 16 sudija, i to:

- 6 na lični zahtjev,
  - 9 zbog sticanja uslova na starosnu penziju, i
  - 1 zbog gubitka radne sposobnosti.
- ❖ U izvještajnom periodu **sproveden je postupak ocjenjivanja rada 101 sudije**, od kojih je 29 sudija ocjenjivano u redovnom postupku, 61 sudija u svrhu napredovanja i 11 prilikom kandidovanja za predsjednike sudova.
  - ❖ Od ukupno navedenog broja, **42 je ocijenjeno ocjenom odličan; 57 sudija ocjenom dobar i jedan sudija ocjenom nezodovoljava**. (jedan sudija je ocjenjivan i kao sudija i kao predsjednik suda).
  - ❖ Tokom izvještajnog perioda **vođeno je 37 disciplinskih postupaka po predlozima za utvrđivanje disciplinske odgovornosti sudije**. U 35 postupaka predlozi za utvrđivanje disciplinske odgovornosti **odbijeni su kao neosnovani**, imajući u vidu da su postupci inicirani zbog nedostavljanja podataka o imovini i prihodima u skladu sa propisima kojima se uređuje sprečavanje sukoba interesa. U preostala **dva slučaja postupak je u toku**.

Komisija za Etički kodeks

Komisiji za Etički kodeks sudija tokom 2022. godine, **podnešeno je ukupno 14 inicijativa za utvrđivanje povrede Etičkog kodeksa od strane sudija i dva zahtjeva za davanje mišljenja**.

Komisija je u **4 predmeta utvrdila da sudija protiv kojeg je pokrenut postupak, nije počinio povredu Etičkog kodeksa; u 1 predmetu je utvrđen prekid postupka; 1 inicijativa je odbačena kao neuredna; 2 zahtjeva za davanje mišljenja su proslijeđena Sudskom savjetu na nadležnost i dalje postupanje; u 1 predmetu inicijativa je povučena od strane podnosioca**. U preostalih **7 predmeta postupak je u toku** iz razloga što je predsjedniku Komisije u septembru mjesecu istekao mandat i isti nije izabran na Konferenciji sudija zbog nedostatka kvoruma za odlučivanje.

Komisija je u toku 2022. godine donijela odluke u 7 predmeta iz prethodnih godina, i to u 6 predmeta iz 2021. godine, i u 1 predmetu iz 2020. godine. Na sjednici Komisije, održanoj 17.06.2022. godine, usvojene su Smjernice u odnosu na pravo nosilaca sudijske funkcije na slobodu izražavanja, iste su objavljene na portalu Savjeta.

Postupanje po pritužbama

Tokom 2022. godine, Sudskom savjetu je **podnijeto 127 pritužbi na rad sudova i sudija**. Iz 2021. godine, prenijete su 32 pritužbe. Nakon razmatranja na sjednicama Komisije za pritužbe i sjednicama Savjeta, ukupno je **riješeno 30 pritužbi iz 2021. godine, i 64 pritužbe iz 2022. godine, dok je neriješeno ostalo 63 pritužbe**.

Komisija za pritužbe je održala 14 sjednica na kojima su obrađivane pritužbe, pribavljena izjašnjenja na pritužbe i sačinjeni nacrti odgovora na pritužbe. **Najčešći motiv obraćanja**

stranaka je nezadovoljstvo sudskom odlukom. Dio pritužbi odnosio se na dugo trajanje postupka i na prekoračenje instrukcionih rokova od strane postupajućih sudija u njihovim predmetima, usljed čega po podnosiocima pritužbi, preduzimanje određenih procesnih radnji neopravdano dugo traje i odražava se u krajnjem, na samu efikasnost postupka, a u kom pravcu se isti upućuju na važeći zakonski propis koji reguliše pitanja prava na suđenje u razumnom roku.

Kako se u Izvještaju o radu navodi, Komisija za pritužbe imala je savjestan i odgovoran pristup razmatranja pritužbi na način kako je zakonom propisano, vodeći računa o proceduri i rokovima postupanja prilikom obrađivanja pritužbi prije nego što one dođu na razmatranje pred Savjet, kako bi se blagovremeno reagovalo na ukazana ponašanja.

Nakon glasanja, Odbor većinom glasova (jedan glas „za“, tri glasa „protiv“, tri glasa „uzdržan“) nije podržao navedeni Izvještaj.

Odbor je na Šestoj sjednici, održanoj 14. decembra 2023. godine, većinom glasova odlučio da predloži Skupštini na usvajanje sljedeći

P R E D L O G   Z A K L J U Č A K A :

1. Ne prihvata se Godišnji izvještaj o radu Sudskog savjeta i ukupnom stanju u sudstvu za 2022. godinu, koji je Skupštini Crne Gore dostavio Sudski savjet.
2. Neophodno je unaprijediti metodologiju izrade Godišnjeg izvještaja o radu, kako bi matični Odbor Skupštine Crne Gore, bio u prilici da se što bolje upozna sa suštinom rada sudova, a ne samo sa statističkim podacima.
3. Neophodno je povećati stepen proaktivnosti Sudskog savjeta kada je u pitanju rješavanje različitih problema sa kojima se u radu susreće Sudski savjet i koji utiču na funkcionisanje cjelokupnog sudstva, prije svega kroz uspostavljanje funkcionalnosti Komisije za etički kodeks sudija.
4. Sudski savjet je dužan da bolje planira sredstva za rad sudova i kroz redovnu komunikaciju sa Vladom Crne Gore ukazuje na sve izazove koji utiču na finansijsko poslovanje sudskog sistema.
5. Sudski savjet je dužan da unaprijedi saradnju sa nadležnim radnim tijelom Skupštine Crne Gore u cilju unaprjeđenja zakonodavnog okvira od značaja za rad Sudskog savjeta i sudova, kako bi se blagovremeno prevenirali blokirajući mehanizmi koji inhibišu pravosudni sistem i vršilo redovno usklađivanje zakona sa evropskim zakonodavstvom.
6. Potrebno je dodatno uložiti napor u postizanju potpune ažurnosti sudova i ujednačavanju sudske prakse koja doprinosi jačanju i poštovanju zajamčenih prava i sloboda na nacionalnom i međunarodnom nivou, poštovanju principa pravičnog i fer suđenja, suđenja u razumnom roku i pristupa pravdi.

7. Potrebno je da Sudski savjet u godišnjim izvještajima objavljuje detaljnije podatke o primljenim pritužbama i zauzetim stavovima o njima, a posebno da objavi zapažanja do kojih je došao na osnovu razmatranja pritužbi, koja mogu unaprijediti rad sudova ili koja bi trebalo da dovedu do unaprijedenja propisa o radu sudija i sudova.
8. Potrebno je dodatno uložiti napor u presuđivanju i kažnjavanju za ratne zločine uz punu primjenu međunarodnih standarda. Potrebno je obezbijediti da žrtve ratnih zločina imaju jednak pristup pravdi i naknadi štete i da njihove tužbe budu procesuirane u razumnom roku.
9. Kada je u pitanju maloljetnički kriminalitet, potrebna je puna implementacija zakonodavnog okvira u dijelu kaznene politike i unaprijedenja sprovođenja alternativnih mjera, kao načina prevencije izvršilaca ovih krivičnih djela.

Za izvjestioca Odbora na sjednici Skupštine određen je poslanik Milun Zogović, predsjednik Odbora.

 ПРЕДСЈЕДНИК ОДБОРА
Milun Zogović
Milun Zogović